

Tillsynsärende - auktoriserade revisorn A-son

Beslut: Revisorsinspektionen ger den auktoriserade revisorn A-son en erinran.

1 Inledning

Revisorsinspektionen har tagit del av information rörande den auktoriserade revisorn A-son. Informationen har gett inspektionen anledning att öppna detta ärende.

A-son var huvudansvarig revisor i fyra bolag där företrädaren X var styrelseledamot. Den 29 februari 2024 avlämnade han revisionsberättelser för tre av bolagen avseende räkenskapsåret 2022/2023. I dessa tre bolag hade han varit huvudansvarig revisor sedan före juni 2019. I det fjärde bolaget åtog han sig uppdraget som huvudansvarig revisor i april 2024.

Den 1 maj 2024 köpte A-son en privatbostad av X. En skriftlig värdering av fastigheten upprättades den 2 maj 2024. Den 21 maj 2024 skickade A-son in anmälningar om revisorsändring – daterade den 30 april – avseende uppdragen i X:s bolag till Bolagsverket. Ändringarna registrerades den 30 maj respektive den 4 juni 2024.

2 Revisorns uppgifter

A-son har uppgett följande.

Det är korrekt att han förvärvade en privatbostad från X. Fastigheten ägdes av X privat. Han hade en strikt affärsmässig relation till X.

Han hade letat bostad under en längre tid i samma område där X hade sin bostad. Intresset för X:s fastighet väcktes av att det fanns ett annat aktuellt objekt som låg i närheten som han hade tittat på. Han kontaktade X i början av mars 2024 och meddelade att han var intresserad av att förvärva fastigheten om det var så att den var till salu. Fastigheten låg inte ute till försäljning på den publika marknaden. Vid den initiala kontakten med X såg han inget hot mot sitt oberoende. Det var en helt öppen fråga som hans ställde i egenskap av privatperson och inte som revisor. Övervägandet av om det synbara oberoendet påverkades med anledning av transaktionen kom senare i processen. X meddelade att han var intresserad av att sälja och under mars/april enades parterna om ett pris. För att säkerställa att priset var marknadsmässigt utfördes i april en värdering genom ett mäklar företag. Fastigheten förvärvades slutligen den 1 maj 2024. Anledningen till att värderingen är daterad 2 maj var att 1 maj var en helgdag.

Han ansåg att en så stor transaktion som involverar en revisionskunds ägare och styrelseledamot skulle kunna utgöra ett hot mot hans oberoende som huvudansvarig revisor i de aktuella bolagen. Han tog därför upp frågan internt med sin kontorschef under april. De konstaterade gemensamt att detta skulle kunna påverka det synbara oberoendet. Huruvida uppdraget överhuvudtaget kunde behållas av revisionsföretaget eller inte var ett beslut som togs av kontorschefen efter avstämning med revisionsföretagets Risk Management-avdelning. Beslutet blev att han under ordnade former skulle frånträda uppdragen. Detta effektuerades under maj 2024. Hans anmälan till Bolagsverket blev fördröjd. Det berodde på att han den 3 maj åkte på semester och var tillbaka på jobbet först den 15 maj.

Han valdes till revisor i ett av koncernbolagen på en extrastämma den 3 april, dvs. ca 1 månad innan köpekontraktet signerades. Vid tidpunkten för den extra bolagsstämman var diskussionerna med säljaren av fastigheten i ett tidigt och osäkert skede. Att han som koncernrevisor även valdes som revisor i det nya dotterbolaget såg han som naturligt.

3 Revisorsinspektionens bedömning

Rättslig reglering

Enligt 19 § revisorslagen (2001:833) ska en revisor iaktta god revisorssed. Det innebär bl.a., såsom framgår av förarbetena¹ till revisorslagen, att en revisor alltid ska följa de yrkesetiska normer som gäller för revisorer. En revisor ska också, enligt 20 §, i sin revisionsverksamhet iaktta opartiskhet och självständighet. Härav följer att revisorn alltid, även utanför revisionsverksamheten, måste agera så att denna opartiskhet och självständighet inte äventyras.

En revisor ska enligt 21 a § revisorslagen för varje uppdrag i sin revisionsverksamhet pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. I paragrafens första stycke 1 anges ett antal typsituationer där utgångspunkten är att revisorn måste avböja eller avsäga sig uppdraget. Förutom i de särskilt angivna typsituationerna ska revisorn enligt första stycket 2 (den s.k. generalklausulen) avböja eller avsäga sig uppdraget om det föreligger något annat förhållande av sådan art att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet. Revisorn behöver dock, enligt paragrafens andra stycke, inte avböja eller avsäga sig uppdraget om det i det enskilda fallet föreligger sådana särskilda omständigheter eller har vidtagits sådana åtgärder som medför att det inte finns anledning att ifrågasätta hans eller hennes opartiskhet eller självständighet (oberoende).

Syftet med generalklausulen och de övriga bestämmelserna i 21 a § revisorslagen är att trygga att en revisor inte bara är utan också för omgivningen framstår som opartisk och självständig (synbart oberoende).² I förarbetena till revisorslagen anges att det skulle vara förödande för revisionens funktion i näringsliv och samhälle om omgivningen saknade tilltro till revisionen och att det därför är viktigt att det inte förekommer några omständigheter som föranleder omvärlden att ifrågasätta revisorns förmåga till objektivitet.³

Ledning för tillämpningen av revisorslagens regler om oberoende och självständighet kan, vid sidan av bl.a. förarbetena samt Revisorsinspektionens och förvaltningsdomstolarnas praxis, hämtas i International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) etikkod.

---

¹ Se prop. 2000/01:146 s. 43–45.

² Se a. prop. 57 och 66.

³ Se a. prop. s. 57.

Av etikkoden p. R115.1 framgår att principen om professionellt uppträdande kräver att en medlem undviker uppträdande som medlemmen vet eller borde veta kan misskreditera professionen.

En medlem ska inte medvetet engagera sig i verksamhet, syssla eller aktivitet som skadar eller kan skada integriteten, objektiviteten eller professionens goda anseende och som därför inte skulle vara förenlig med de grundläggande principerna.

Med ”uppträdande som kan misskreditera professionen” avses också uppträdande om vilket en omdömesgill och informerad tredje man sannolikt skulle dra slutsatsen att det har en negativ inverkan på professionens goda anseende.

Av p. R400.30 i etikkoden framgår att en revisor måste upprätthålla sitt oberoende gentemot alla revisionskunder både under uppdragsperioden och den period som omfattas av de finansiella rapporterna. Uppdragsperioden startar när uppdragsteamet börjar genomföra revisionen och slutar när revisors rapport avläggs. När uppdraget är av återkommande karaktär, slutar det när någon av parterna informerar den andra om att relationen har avslutats eller när slutlig revisionsrapport lämnas, vilketdera som inträffar sist (p. 400.30 A1).

Bedömningen i detta fall

I förevarande fall tog A-son i mars 2024 kontakt med företrädaren för tre bolag som han var revisor för i syfte att höra sig för om företrädaren ville sälja sin fastighet till honom. De följande förhandlingarna ledde till att han och företrädaren den 1 maj 2024 träffade ett avtal om köp av fastigheten.

Det är som utgångspunkt ägnat att rubba förtroende för en revisors oberoende om revisorn ingår eller förhandlar om ett avtal med en revisionsklient eller en företrädare för en revisionsklient. Det finns inte anledning att bedöma den nu aktuella situationen annorlunda. A-son och företrädarens förhandlingar avsåg ett köp av en bostadsfastighet, dvs. det var fråga om ett avtal av avsevärd betydelse för båda parterna. Fastigheten låg, när förhandlingarna inleddes, inte ute till försäljning och förhandlingarna skedde i mycket nära anslutning till att A-son avlämnade revisionsberättelser för tre av bolagen. Omständigheterna riskerade därmed att ge en utomstående betraktare misstanken att det kunde finnas ett samband mellan A-sons nyss genomförda revisioner och parternas förhand-

lingar. Revisorsinspektionen bedömer att oberoendehotet var påtagligt och ägnat att påverka allmänhetens syn på revisorskåren på ett negativt sätt.

Enligt Revisorsinspektionens uppfattning mildrades oberoendehotet endast marginellt av det förhållandet att parterna under förhandlingarna inhämtade ett värderingsutlåtande avseende fastigheten.

Vad som nu har sagts innebär att A-son har åsidosatt god revisorssed genom att inleda och genomföra förhandlingarna med företrädaren för de bolag för vilka han var revisor avseende köp av en fastighet.

Det ska i och för sig noteras att A-son i efterhand avgick från uppdraget och därmed agerade i enlighet med 21 a § revisorslagen. Det innebär emellertid inte att han kan undgå kritik för vad som hade förekommit dessförinnan.

A-son har alltså åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883), meddelas en disciplinär åtgärd. Revisorsinspektionen anser att en erinran utgör en tillräcklig åtgärd.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit f.d. justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, rådgivaren Sophie Degenne, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, redovisningsexperten Claes Norberg, advokaten Emma Norburg och docenten Jessica Östberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt revisionsdirektören Eva Melzig och avdelningsdirektören Claudia David Toronjo, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Claudia David Toronjo

Hur man överklagar, se bilaga.